



CĂTRE
FILIALELE TERITORIALE ALE
ORDINULUI ARHITECȚILOR DIN ROMÂNIA

Ref. Obligații fiscale potrivit OUG 58/2010, modificată și completată prin OUG 82/2010

În data de 20 septembrie a avut loc la sediul OAR ședința grupului de lucru al președinților filialelor teritoriale ale OAR.

Pentru **punctul 11** al ordinii de zi, a fost invitat consilierul juridic de la Camera Auditorilor Financiari din România, pentru lămurirea unor aspecte privind obligațiile fiscale ale arhitecților care își desfășoară activitatea în cadrul BIA-ca titulari (un BIA poate avea și angajați-salariați arhitecți, dar nu la această situație se face referire – adică la calitatea de salariat în cadrul BIA), conform noilor reglementări fiscale (OUG 58/2010 și normele de aplicare și OUG 82/2010).

Vom detalia în cele ce urmează obligațiile fiscale ale arhitecților în diferite situații de cumul cu pensia, activitatea salarială, etc.

1. Cumularea exercitării profesiei de arhitect, exercitată prin Birouri individuale de arhitectura cu statutul de pensionar.

Conform **art.III punctul (5) din OUG 82/08** septembrie 2010 pentru modificarea art. 7 alin.(1) punctul 2 subpunctul 2.1 din Legea nr.571/2003, precum și pentru modificarea art.III din OUG 58/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr.571/2003 – **persoanele care au calitatea de pensionari nu datorează contribuții pentru sistemul public de pensii și pentru șomaj.**

Concluzia: arhitecții care au și calitatea de pensionari nu datorează din veniturile obținute din profesia de arhitect prin Birouri de arhitectura contribuții la pensii și șomaj. Exceptarea de la plata contribuției pentru pensii este stipulată și de **art.6 alin.(2)** din Legea pensiilor nr.19/2000 cu modificările și completările ulterioare.

Arhitecții (BIA) datorează **impozit pe venit** și contribuțiile pentru **asigurări sociale de sănătate** (CASS), conform art.257 alineatele (2) și (3) din Legea nr.95/2006 privind reforma în sănătate. CASS-ul se datorează la norma de venit. Dacă nu s-a declarat norma de venit baza de calcul a CASS o reprezintă veniturile nete care se calculează astfel: veniturile brute minus cheltuielile deductibile.

De asemenea, dacă pensia depășește limita supusa impozitului pe venit, persoana datorează CASS la venitul pentru care se plătește impozit pe venitul din pensie, Legea nr.95/2006, cu modificările și completările ulterioare.

2. Cumularea exercitării profesiei de arhitect, exercitată prin Birouri individuale de arhitectura cumulată cu cea de salariat (de ex. salariat la o societate comercială de proiectare sau într-o instituție de învățământ).

Conform art.257 alin.(2) din Legea nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății contribuția lunară a persoanei asigurate se stabilește asupra:

b) veniturilor impozabile realizate de persoane care desfășoară **activități independente care se supun impozitului pe venit.**

Concluzia: pentru activități independente cum este cea de arhitect, atâta timp cât se datorează impozit pe venit se datorează și CASS. Legea 95/2006 nu stipulează excepții de la contribuția de asigurări sociale de sănătate pentru salariații care cumulează acest statut cu altă funcție, profesie etc. ci adaugă pe cei care obțin venituri din activități independente, ca persoane care datorează CASS. Conform alin.(2) coroborat cu alin.(3) ale art.257 din Legea nr.95/2006 privind reforma în sănătate persoanele care obțin **concomitent** venituri din salarii, profesii independente, din agricultură etc, datorează contribuția CASS asupra tuturor veniturilor.

Arhitectul (BIA) care obține venituri, în mod **ocazional**, pe lângă veniturile de natură salarială nu datorează contribuția individuală de asigurări sociale (CAS) și nici șomaj (Art.III punctul 7 din OUG 82/2010).

Impozitul pe venit se datorează pentru toate tipurile de venit.



3. OUG 82/2010 pentru modificarea art. 7 alin.(1) punctul 2 subpunctul 2.1 din Legea nr.571/2003, precum și pentru modificarea art.III din OUG 58/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr.571/2003, **stabilește criteriile de dependentă** în funcție de care se va datora pensie, șomaj și impozit pe venit:

Orice activitate poate fi reconsiderată ca activitate **dependentă** dacă îndeplinește cel puțin unul dintre următoarele criterii:

a) beneficiarul de venit se află într-o relație de subordonare față de plătitorul de venit, respectiv organele de conducere ale plătitorului de venit, și respectă condițiile de muncă impuse de acesta, cum ar fi: atribuțiile ce îi revin și modul de îndeplinire a acestora, locul desfășurării activității, programul de lucru;

b) în prestarea activității, beneficiarul de venit folosește exclusiv baza materială a plătitorului de venit, respectiv spații cu înzestrare corespunzătoare, echipament special de lucru sau de protecție, unelte de muncă sau altele asemenea și contribuie cu prestația fizică sau cu capacitatea intelectuală, nu și cu capitalul propriu;

c) plătitorul de venit suportă în interesul desfășurării activității cheltuielile de deplasare ale beneficiarului de venit, cum ar fi indemnizația de delegare-detașare în țară și în străinătate, precum și alte cheltuieli de această natură;

d) plătitorul de venit suportă indemnizația de concediu de odihnă și indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă, în contul beneficiarului de venit.

Arhitectul se va feri să cuprindă **în contractul civil de prestări servicii de arhitectură (contractul de proiectare)** vreunul dintre criteriile mai sus-menționate care ar duce la interpretarea că activitatea sa ar putea fi dependentă față de clientul său – **de ex: prin contractul de proiectare se prevede ca arhitectul își desfășoară activitatea asumată la sediul clientului (deci utilizează bunuri ale clientului – calculator, telefon etc; în consecință, nu trebuie incluse în contract astfel de prevederi).**

De asemenea arhitecții trebuie să se ferească să încheie **contracte de drepturi de autor sau servicii conexe**, întrucât intră sub incidența OUG 82/2010 și pentru aceste venituri datorează impozit, șomaj și asigurări sociale (contribuție pentru pensie).

4. **Arhitecții care desfășoară exclusiv această activitate** (nu o cumulează cu pensia sau salariul) **au următoarele obligații:**

- plata impozitului pe norma de venit și CASS la norma de venit (dacă nu s-a plătit până acum CASS; există obligația plății pentru ultimii 5 ani);

- plata contribuțiilor pentru pensie; există obligația încheierii unui contract de asigurare în sistemul public de pensii începând cu septembrie 2007 pe baza OUG 91/2007 (se alege de către arhitect suma pentru care se asigură în sistemul de pensii);

- șomaj nu se datorează, însă arhitectul se poate asigura voluntar.

Termenul de prescripție pentru plata obligațiilor pentru impozit, CASS și pensie este de 5 ani. Este stipulat de art.91 din Codul de procedură fiscală: „Dreptul organului fiscal de a stabili obligații fiscale se prescrie în 5 ani. Termenul de prescripție începe să curgă de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care s-a născut creanța fiscală ...”

Oricare alte întrebări, nelămuriri pot fi adresate la OAR și vor primi răspuns scris în cel mult 5 zile lucrătoare, de la comunicarea întrebării/întrebărilor.

Elaborat - Consilier juridic, Camera Auditorilor Financiari din România
Daniela Ștefănuț

La materialul inițial s-au solicitat unele corecturi și s-au făcut completări (pentru claritate)
Adriana Tănăsescu,
Secretar general